

Handläggare
Emrah Ercin
Telefon: 08-508 319 44**Till**
Kulturnämnden
2021-08-24

En ny lag om ordningsvakter m.m. (SOU 2021:38). Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Kulturnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Patrik Liljegren
Tf. förvaltningschefLena Nilsson
Administrativ chef

Sammanfattning

Ordningsvaktsutredningen har haft i uppdrag att modernisera och effektivisera regelverket för ordningsvakter för att anpassa det till dagens förhållanden. Enligt utredningens förslag ska en ny ordningsvaktslag, en ny ordningsvaktsförordning och övriga författningsändringar som utredningen föreslår träda i kraft den 1 juli 2023.

Kulturförvaltningen anser att flera av utredningens förslag skulle innebära positiva förändringar för förvaltningens verksamheter, och att de utökade befogenheter och ansvarsuppgifterna för ordningsvakterna som föreslås generellt är bra. I remissvaret lyfter förvaltningen fram några områden som bedöms påverka förvaltningens verksamheter i större utsträckning.

Ärendet

Ordningsvaktsutredningen har haft i uppdrag att modernisera och effektivisera regelverket för ordningsvakter för att anpassa det till dagens förhållanden. Enligt utredningens förslag ska en ny ordningsvaktslag, en ny ordningsvaktsförordning och övriga författningsändringar som utredningen föreslår träda i kraft den 1 juli 2023.

Utredningen föreslår bland annat en anpassning av tillståndprocessen, att en ordningsvakt ska få transportera en omhändertagen person till en plats som Polismyndigheten anger,

samt att ordningsvaktsutbildningen förlängs och delvis ska subventioneras av det allmänna.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av administrativa staben i samråd med evenemangsavdelningen.

Förvaltningens synpunkter

Ordningsvakter inom kulturförvaltningens verksamheter

Kulturförvaltningens verksamheter ska upplevas som trygga och säkra. Förvaltningen arbetar förebyggande för att reducera oväntade eller oönskade händelser som medför avbrott i förvaltningens verksamhet eller har negativ påverkan på anställdas eller besökares psykiska hälsa och välmående.

Statistik från stadens incidentrapportering system (IA) visar att de vanligaste faktorerna som påverkar tryggheten inom kulturförvaltningens verksamheter är ordningsstörnings- och hotincidenter. Avdelningen Stockholms stadsbibliotek står för merparten av de rapporterade incidenterna.

Som en del i det förebyggande arbetet mot ordningsstörningar nyttjar kulturförvaltningen ordningsvakter. Förutom gemensamma bevakningsresurser med hyresvärdar i centrum och gallerior, använder sig kulturförvaltningen av egna ordningsvakter som avropas från stadens ramavtal. Sedan hösten 2015 har kulturförvaltningen permanenta ambulerande ordningsvakter på stadens bibliotek. Ordningsvakternas primära arbetsuppgift är trygghetsskapande insatser och ingripanden mot personer som stör den allmänna ordningen på biblioteken. Det görs genom besök på biblioteken, uttryckningar genom larm från larmcentralen, stationär bevakning vid behov och stöttning vid stängning på vissa mer utsatta bibliotek.

Vid kulturförvaltningens evenemang anlitas ordningsvakter för att hantera publikflöden, genomföra alkohol- och ålderskontroller samt ta hand besökare som inte mår bra eller som av olika anledningar stör upplevelsen för övriga besökare.

Synpunkter på utredningens förslag

Kulturförvaltningen anser att flera av utredningens förslag skulle innebära positiva förändringar för förvaltningens verksamheter, och att de utökade befogenheter och ansvarsuppgifterna för ordningsvakterna som föreslås generellt är bra. Nedan lyfter förvaltningen fram några områden som bedöms påverka förvaltningens verksamheter i större utsträckning.

Förutsättningar för att få använda ordningsvakter

Utredningen konstaterar att förordnanden enligt 3 § lagen om ordningsvakter (förordnande av ordningsvakter vid särskilt behov och av väsentlig betydelse från allmän synpunkt) ges i mycket större utsträckning än vad som var tanken vid den nuvarande lagens tillkomst. Utredningen föreslår att den nuvarande uppdelningen i en huvudregel och en undantagsregel tas bort, för att användningen av ordningsvakter ska kunna tillämpas på ett enklare och mer ändamålsenligt sätt.

Kulturförvaltningen ser positivt på förslaget, som kan innebära att det finns en möjlighet till förordnanden över större geografiska områden och en snabbare handlägningsprocess vid ansökan om förordnanden.

Undantag från krav på tillstånd

Utredningen föreslår att konserter och allmänna tillställningar där Polismyndigheten i sitt tillståndsbeslut enligt 2 kap. 16 § ordningslagen ställt upp villkor att ordningsvakt ska anlitas, ska undantas från kravet om att söka tillstånd för att använda ordningsvakter. Utredningen bedömer att den behovs- och lämplighetsprövning som ska ske enligt lagen om ordningsvakter redan har skett i samband med det villkorade beslutet enligt ordningslagen.

Kulturförvaltningen ser positivt på förslaget och bedömer att det skulle leda till minskad administration i samband med förvaltningens evenemang.

Möjlighet för ordningsvakt att transportera och överlämna omhändertagen person

Utredningen föreslår att Polismyndigheten ska få överlämna till en ordningsvakt att transportera en omhändertagen person till en plats som Polismyndigheten anger, om det är lämpligt med hänsyn till den omhändertagne och omständigheterna i övrigt.

Kulturförvaltningens bedömning är att förslaget skulle underlätta arbetet för de ordningsvakter som förvaltningen anlitar. Fördelen med att en ordningsvakt kan transportera den omhändertagna är att de slipper vänta in en polistransport, och istället snabbare kan vara disponibla för nya uppdrag. Samtidigt kan förslaget innebära att en ordningsvaktsresurs faller bort under den tiden som ordningsvakten transporterar bort den omhändertagne, och kan även innebära merkostnader för förvaltningen om en extra ordningsvaktsresurs måste sättas in under den tid som transporten sker. Sammantaget överväger dock de positiva konsekvenserna av förslaget enligt kulturförvaltningens bedömning.

Kostnader för att genomgå ordningsvaktsutbildning

Utredningen föreslår att ordningsvaktsutbildningen förlängs från nuvarande 80 timmar till 160 timmar, och att den som vill genomgå utbildningen även fortsättningsvis ska betala en avgift för detta. Avgiften ska dock vara delvis subventionerad av det allmänna, och utbildningen ska även ge rätt till studiestöd.

Enligt nuvarande bestämmelser gäller ett ordningsvaktsförordnande i högst tre år, och ordningsvakten måste genomgå en fortbildning om 20 timmar för att få sitt förordnande förnyat. Utredningen föreslår att tiden för förordnandet ska förlängas till fem år, och den obligatoriska fortbildningen bör delvis subventioneras av det allmänna.

Kulturförvaltningen anser att förslagen kan bidra till att stärka ordningsvakternas kompetens och säkra tillgången på utbildade ordningsvakter. Att kostnaden för fortbildningen delvis subventioneras kan bidra till att erfarna och kompetenta ordningsvakter stannar kvar i yrket.

Bilagor

1. Remiss av En ny lag om ordningsvakter m.m. (SOU 2021:38). Remisstid 2021-09-07.